

Suličar je skoro podoben veliki ščuki, toda zares veliki, zakaj dorasel je dolg do 5 m in težak do 200 kg, poleg tega pa močan, da sam prevrne čoln ali majhno jadrenico. Jako nevarna riba, a zaradi okusnega mesa tudi jako preganjana. Na Siciliji in Sredozemskega morja otokih uživajo njegovo meso sveže in posušeno. V morju ga izdaja njegova temnočrna barva po hrbtu, dočim je po trebuhu srebrnobl. Kakor pri nas ščuka se hrani tudi suličar z ribami in morskimi stanovalci.

Njegovo delovanje ob morski čeri opazuje jata morskih vranov — ne brez zavisti. Tudi morski vran zna izbirati morske ribe in si jih privoščati za kosilo in večerjo. Ima zato kakor suličar pripravno orodje — precej dolg kljun, ki je v zgornjem delu zakrivljen, da ujeto žival z ostrim zobom-kavljem lahko dlje časa obdrži, jo odnese z morske gladine v skalovje in med čeri, kjer jo zložno zaužije.

Rep mu je razširjen na koncu kakor ribja repna plavut, zanesljiv znak, zakaj mu koristi, kje ptica največ živi in kje si išče živeža — v vodi. Enako drugim plavaricam ima plavno pečico na nogah. Ko pride iz vode, pa moško stoji samo na eni nogi kakor da posnema s tem mnogo večjo močvirno štokljo. Morski vran je večinoma temnozelenelne barve, le dolnji del glave in proti koncu repa ob dolnji strani je bel. Predrzna ujeda jako škoduje ribam, zakaj kjerkoli se pokažejo, jih je vedno več skupaj.

Zadnji del glave mu krasi pernat čop.

Sicer pa ni velika plavarica. Dolg je le do 75 cm, a jako požrešen. Časih se spusti za živežem z morske obali tudi daleč na celino.

Druge močvirnice in plavarice je tukaj ustavil samo sinočni vihar. Sedaj se morajo šele posvetovati, kako in kam bodo odletele, da ne izgreše prave poti.

No, jutro je lepo, morje mirno. Še nekaj ur, pa dosežejo zaželeno egipčansko in severnoafriško obrežje.

Kakor so se nepoznani zemljani slučajno sestali, tako slučajno, vsak hiteč za svojimi prirodnimi nagoni, se tudi razstanejo. Samotna morska čer bo zaman čakala še leta in leta toliko in tako različnih posetnikov.

F. PALNÁK:

Justinkino „srce“.

a Mihalovo nedeljo je bilo, ko sem prišel po ozki dolinici med Rogaško Goro in Lakotnikom v vasico, kjer so obhajali žegnanje. Moja navada je, da se zglasim pri znancu in niti zглаšati se mi ni bilo treba, ker s šolskega vrta sem že čul pozdravljanje in kmalu sem sedel v sredi družinice gostoljubnega prijatelja Martina. Tedaj sem spoznal Justinko. Prišla me je pozdravit — mala kodrasta črnolaska z živimi črnimi očki, rdečimi ustnicami in belimi zobki.

Pozdravljena, Justinka! Ne čudim se čisto nič, da sva bila tako hitro sklenila prijateljstvo, da si bila tako hitro tako dobra z menoj ter sedela pri meni in mi zrla tako svetlo s svojimi črnimi očki v oči — pozdravljena! Toliko je bilo ljubeznivosti na tebi, toliko ljubke porednosti, da bi rad, če bi bila vedno z menoj; ker, Justinka, rad imam take malčke, ki se jim smejo očki vedno sami od sebe in katerih srček leži na malem rdečem jezičku.

„Da, ta jeziček!“

„Kako ti je ime?“

„Justina ali pa Justinka.“

„Koliko pa si stara?“

„Šest let, zdaj pojdem v šolo.“

„K atku?“

„O ne, še ne — tam so samo veliki, pa tisti atka jezé; jaz bom pa pri malih v prvem razredu.“

„Boš pridna?“

„Mhm.“ Kaj bi ti to odgovarjala, Justinka, ko pa so očki govorili tako glasno?

„Kam pa?“ Izvila se je od mene in odbežala:

„Precej pridem.“

Prišla je in prinesla — oj, koliko! Cel pravi pravcati voziček je prišel pred mene in v njem je spala lilika (punčka); res je spala; samo da ne dolgo. Justinka jo je vzdignila, in lilika je gledala resno s steklenima kroglicama iz debelega voščenega obrazka. Pa to še ni bilo vse; Justinka odgrne odejico, in notri leži druga manjša lilika v sami srajčki.

„Ta je mala, pa vedno spi.“

„Ali jo zebe?“

„O ne, saj zato je odeta;“ in pogledali so me vprašujoče črni očki: Ali je prav, da je odeta, da je ne zebe? — Prav, prav, Justinka, ti že veš, kako se takim lilikam streže.

„Čakajte, še nekaj vam pokažem;“ pa je že bila iz sobe, da prinese v predpasniku: iz lecta liliko, konja in — srce. „To so dali atek, to mamika, to pa gospod kaplan,“ in zadnje je bilo srce.

„Kdaj so ti kupili?“ Ej, da more človek vprašati kaj takega! Saj je vendar danes Mihalova — in kakšna naj bi bila Mihalova v tej fari brez loncev, lecta in medicine?

„Daš meni kaj?“

Zvesto so gledali črni očki vame, če res ali ne res; hitreje je utripalo malo srcece, ker težko se je ločiti od zakladov, ki so jih dali atek, mamika in gospod kaplan. Ne za dolgo — tesneje se je privila mala kodrasta glavica k meni, še živeje so se zaiskrili črni očki . . .

„Nate!“ in v moji roki je bilo srce. Justinka mi je darovala srce. Hvala ti, mala Justinka, za tvojo prijaznost; pridna si bila, da si bila tako dobra

proti meni, ki sva se poznala še tako malo časa pa sva že postala velika prijatelja. Hvala ti, mala Justinka, za tvoje srce, četudi le lectasto!

Naprej je šla drugo jutro moja pot. Justinkini očki so bili še zadremali, ko mi je dajala roko v slovo in vpraševala, če imam še srce. Imel sem ga takrat še celo. Škoda, da ni tako ostalo; shranil bi ga za spomin. A solnce je tisti dan močno žgalo tam po Ptujskem polju, kjer sem koračil, in slabo je vplivala njegova toplota na Justinkino „srce“; če nisem hotel imeti žepa onesnaženega, sem moral „srce“ zavreči. Škoda, kaj ne, Justinka? — Pa ne žaluj! Lectasto je bilo, ki sem ga zavrgel; tvoje pa je našlo pot v moje, in lep je spominek nate in na tvoje črne očke...

Pozdravljena, Justinka!

ENGELBERT GANGL:

Fantje od fare.

(Dalje.)

Obren.

Obren je bil bojazljiv in strahopeten, da res že ni bilo več lepo. Preplašil se je vsakega šuma, vsakega najmanjšega ropota že ob belem dnevu, zvečer pa ga je obšla kar kurja polt, če se je po nerodnosti zadel ob stol, da se je premaknil in zaropotal. Povsod je hotel videti divjega moža, povsod je hotel videti strahove, čeprav mu je oče že stokrat dejal, da divjega moža ni in da je strah v sredi votel, okrog ga pa ni nič.

A kaj je to izdalo! Obren je bil strahopeten in bojazljiv — pa konec besed!

Hlapec je pripeljal s polja domov buče. Sedaj se pa oče domisli te-le šale: Izbere bučo, najlepšo in najdebelejšo, pa jo iztrebi in očisti, da je bila znotraj vsa prazna. Vanjo napravi štiri luknje: dve zgoraj — oči, eno na-